

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 9 - Černý most, Vybíralova 967

Vybíralova 967, 198 00 Praha 9-Černý most

Identifikátor školy: 600 040 119

Termín konání komplexní inspekce: 15. - 17. leden 2003

Čj.:	010 0073/03-1404
Signatura:	ka9aw121

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Zřizovatelem předškolního zařízení, umístěného v sídlištní zástavbě, je Městská část Praha 14, Bří Venclíků 1073. Zařízení sdružuje mateřskou školu (MŠ) a školní jídelnu. Kapacita počtu je Rozhodnutím o zařazení do sítě škol a školských zařízení stanovena na 120 dětí, dohoda pro letošní školní rok byla uzavřena na 112 dětí. Tomu odpovídá i počet zapsaných dětí, rozdělených do čtyř tříd podle věku. Z celkového počtu byl u 13 dětí odložen nástup povinné školní docházky (OŠD) o jeden rok.

Předškolní zařízení je od poloviny roku 2001 příspěvkovou organizací.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje pedagogický kolektiv, který tvoří ředitelka a sedm učitelek. Podmínku odborné a pedagogické způsobilosti splňuje ředitelka a čtyři učitelky. Ostatní tři učitelky dosaženým vzděláním danou podmínku nespĺňují, učitelka slovenské národnosti navíc nemá doloženou znalost českého jazyka předepsanou zkouškou. Učitelky bez příslušné odbornosti projevují o práci s dětmi zájem a na mateřské škole pracují již několik let.

Při vedení pracovníků se ředitelka zaměřuje na zajištění provozu školy a k tomu směřuje i svoji kontrolní činnost. Zajištěním některých nadstandardních aktivit kmenovými učitelkami ředitelka vhodným způsobem využívá jejich osobních schopností. Nižší účinek kontrolní činnosti je důsledkem obecně stanovených cílů hospitační činnosti bez návaznosti na vytyčené úkoly a dále nízké četnosti provedených hospitací. Podporující přístup ředitelky plní u učitelek funkci spíše motivační než evaluační. Neprůkazné metodické vedení učitelek se projevilo nejistotou některých z nich při rozborové činnosti. Ředitelka dovede postihnout klady a nedostatky v práci učitelek, rezerva je v převádění závěrů do praxe u některých učitelek. Ředitelka provedla učitelkám podrobný výklad Rámcového programu což dokládá zápis z pedagogické rady, ale k jeho naplňování učitelkám chybí pravidelné vyhodnocování stanovených cílů směrem k plánování i k užívaným postupům.

Další vzdělávání učitelek v letošním školním roce je zaměřeno na aplikaci Rámcového programu do praxe. Všechny učitelky absolvují semináře k programu pořádané pražským nebo středočeským pedagogickým centrem. Účasti na seminářích k programu předcházelo samostudium učitelek. V návaznosti na školní vzdělávací program učitelky podle pokynů ředitelky zpracovaly na třídách jednotným způsobem tematické plány. Další vzdělávání učitelek v předcházejícím období probíhalo podle zájmu učitelek a finančních možností školy.

Pro bezproblémový chod školy ředitelka zpracovala pravidla, formou prováděcích řádů (školního, organizačního, provozního a vnitřního). Zpracované dokumenty obsahují povinnosti i práva dětí, rodičů i zaměstnanců školy, včetně náplní práce a rozdělení kompetencí.

Informační systém uvnitř školy je založen na písemném i ústním předávání informací. Důležité informace o dětech ředitelka učitelkám předává průběžně, důvěrné informace jsou ochráněny před zneužitím.

Vnější informační systém směrem k rodičům odpovídá velikosti školy a podmínkám provozu. Důležité informace vztahující se k organizačnímu zabezpečení chodu školy jsou vyvěšovány na nástěnkách v šatnách dětí a při vstupu do budovy. Učitelky rodiče informují o vývoji dětí podle potřeby individuálně i na společných akcích a setkáních. Ke vzájemné spolupráci školy s rodiči byl při MŠ zřízen Klub rodičů, jehož zástupci jsou s ředitelkou školy v užším kontaktu. Vedení školy rodičům umožňuje vstupovat do tříd.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce dosahují průměrné úrovně.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Moderní účelové zařízení z roku 1991 splňuje všechny současné nároky na provoz mateřské školy. Každá třída má vlastní šatnu, prostorné sociální zařízení a tři víceúčelové místnosti pro hry a činnosti dětí. Dostatek je rovněž úložných prostor. V budově je dále hospodářská část s kuchyní, ředitelnu a dalším zázemím. Všechny prostory jsou světlé, vzdušné a upravené. Jednotlivé třídy jsou výzdobou i vybavením barevně odlišné. Část nábytku pochází z doby otevření školy, ale část už byla vyměněna za modernější a účelnější. K výzdobě celého areálu jsou využívány různé práce učitelek i dětí, estetická úroveň je velmi dobrá. Budova sousedí s další mateřskou školou stejného typu a rozlehlou zahradu mají společnou. Prostory nejsou nijak předěleny, na využívání pozemku se ředitelky domluvily. Zahrada, kterou využívá inspektovaná mateřská škola, je zařízení převážně původními kovovými prvky (průlezký, houpačky, skluzavky) a je vzorně udržovaná.

Vybavení hračkami, herními doplňky a pomůckami je dostatečné, průběžně jsou pořizovány nové herní koutky, stavebnice, tělovýchovné nářadí i náčiní. Veškeré toto vybavení je dětem dostupné, pouze výtvarný materiál a některé didaktické pomůcky jsou uloženy v kabinetech, které s třídami bezprostředně souvisí.

Ředitelka účelně hospodáří při pořizování nového vybavení a průběžně sleduje jeho využívání. Připomínky byly vzneseny k malému využívání tělovýchovného náčiní a nářadí během spontánních činností.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako příkladné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně - vzdělávacího programu

Mateřská škola vypracovala školní vzdělávací program s názvem: "Připravujeme se na život podle ročních období". Tento program je zpracován podle požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Tím je zajištěn soulad s obecnými cíli předškolní výchovy. V jedné z mnoha kapitol je popsána filosofie mateřské školy jako je respektování dítěte jako partnera, snaha o porozumění jeho potřebám a souhra celého kolektivu jako předpoklad kvalitní práce. Na školní program navazují třídní měsíční plány,

jejichž základem jsou vždy témata a podtémata, ke kterým učitelky vybírají vhodné vzdělávací cíle a činnosti. Zvýšenou pozornost věnují dětem s OŠD, pro které mají vytvořen plán individuálního rozvoje, rozpracovaný do oblastí rozvoje jemné motoriky, percepce, myšlení, řeči, paměti a sluchového vnímání. Individuální přístup je také orientován na děti sociálně i emočně nezralé.

Veškerá povinná dokumentace je vedena na předepsaných nosičích dat a má dobrou vypovídací hodnotu. Ojedinelé drobné nedostatky byly okamžitě odstraněny.

Systém hodnocení kvality vzdělávací práce je zpracován ve školním programu v podobě evaluačních kritérií, zatím bez bližšího určení, jak často a v jakém rozsahu se bude provádět. Vlastní hodnocení probíhá na pedagogických radách. Závěry jsou ve formě konkrétních opatření rovněž součástí školního programu.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V rámci inspekční činnosti byly provedeny hospitace u všech přítomných učitelek, včetně ředitelky. Následovaly rozbory pedagogické činnosti, které vedla nebo se jich osobně účastnila ředitelka školy.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost se v kvalitě pedagogické činnosti u některých učitelek projevila.

Spontánní činnosti

Pro hry děti využívají třídu a na ní navazující hernu, vybavenou herními prvky a hracími koutky. Druhá herna slouží převážně ke cvičení, zájmovým kroužkům a odpolednímu odpočinku dětí. Učitelky se dětem při hrách věnují, dovedou reagovat na jejich potřeby a podněty, přijímají nabízené role. Děti jsou vedeny k sociálnímu rozvoji a podpoře vzájemného respektování. Motivování dětí ke hrám probíhá především nabídkou hraček nebo činností, které se vztahují k týdennímu tématu. Zvýšená pozornost některých učitelek věnovaná organizačnímu zabezpečení se nepříznivě odráží na průběhu ranních her. Přerušování herních činností z důvodu evidence docházky, nebo řazením dětí ke společnému pití v rámci pitného režimu neúměrně krátí čas určený ranním hrám. Neuspokojeny jsou i děti, které přicházejí do MŠ později a nemají možnost se dostatečně zorientovat, či zvolenou hru rozehrát. Dostatečný prostor umožňující neuklízet rozestavené objekty, případně se k nim v průběhu dne vracet, zkušenější učitelky využily. Většina učitelek volí podporující přístup k dětem a sleduje jejich projevy. Komunikace mezi dětmi byla přirozená, učitelky podporovaly jejich verbální projevy. Příprava učitelek spočívala ve vytýčení úkolu pro skupinové činnosti, které integrovaly do spontánních her, výběr ostatních činností vycházel ze zájmu dětí.

Řízené činnosti

Pohybové aktivity doplňují aktivity řízené a zároveň plní funkci relaxační. Učitelky děti v pohybu neomezují, adekvátně reagují na jejich zařazování v průběhu dne. K rozvoji pohybových dovedností přispívají ranní rozcvičky a tělesná výchova. V rámci hospitační činnosti byly sledovány rozcvičky, které měly podobný průběh. Děti se na cvičení zouvaly, skladba cvičení odpovídala věku dětí. U nejmladších dětí využila učitelka jako náčiní plyšové hračky. Tento nápad děti nejen výborně motivoval, ale zároveň jim pomáhal dobře jednotlivé cviky provádět. Hudební doprovod, který ke cvičení učitelka zařadila, však nebyl využit pro rozvoj rytmického cítění a působil proto spíše rušivě. Druhá učitelka v téže třídě zvolila pro

cvičení formu pohybových etud, kdy děti provádějí pohyby dle určitého říkadla. Pro danou věkovou skupinu bylo toto cvičení vhodné, nedostatkem však byla absence přirozených cvičení v rychlém tempu, která způsobila, že část dětí ztratila o cvičení zájem, protože jejich potřeba pohybu nebyla dostatečně uspokojena. Zlákalo je až klouzání na interiérové klouzačce. Ve druhé třídě cvičení vedené učitelkou se vyznačovalo nižšími nároky na provedení motivovaných cviků, zatímco cvičení vedené ředitelkou u těchto dětí i cvičení ve třetí třídě bylo dostatečně náročné a svůj účel splnilo. Učitelky jednotlivé cviky předváděly a zároveň dbaly na jejich správné provedení. Křivka náročnosti byla zachována, děti projevovaly radost z pohybu a respektovaly pokyny učitelek. K vhodnému zpestření cvičení přispěly hudební nahrávky i zařazené prvky jógy.

Další řízené činnosti jsou součástí denního programu. Vybrané úkoly vycházely z třídních plánů, avšak jejich sporným bodem je skutečnost, že jsou společná pro všechny třídy, aniž by je všechny učitelky vhodně přizpůsobily věku dětí. Přístup všech učitelek vůči dětem byl vstřícný. Rezervy spočívaly v ojedinelém využívání netradičních postupů a efektivních metod a forem práce. Většina učitelek dokáže integrovat činnosti výtvarného nebo pracovního charakteru do spontánních her. Pozitivně byla hodnocena chvilka rozvíjení jazykových dovedností ve druhé třídě, organizována skupinově. Koncentrace pozornosti dětí byla přiměřená. Učitelka vhodným způsobem podněcovala děti k řečovému projevu a všechny děti byly po celou dobu aktivní. Integrovaná činnost u nejstarších dětí obsahovala všechny prvky aktivizačního učení. Učitelka zařadila k danému tématu hádanky, řešení problémů, smyslové hry i závěrečné výtvarné ztvárnění. Velmi citlivě stupňovala obtížnost a využívala i práci s chybou. Celá činnost byla pouze nabídková, děti, které se nezúčastnily, projevíly schopnost vzájemně se při odlišných činnostech nerušit. Pro činnosti poznávací v první a třetí třídě se učitelkám nepodařilo zvolit přiměřené metody a formy práce. V průběhu činnosti klesal zájem dětí, což se nakonec projevilo odchodem některých dětí k jiným činnostem. Sledované činnosti se vyznačovaly abstraktním tématem a převažující dominantní rolí učitelek, které k plnění stanovených cílů volily frontální metodu, s nižší aktivitou dětí. Převažující verbální projevy učitelek nad projevy dětí nepodporovaly jejich sebevědomí a nepodněcovaly jejich aktivitu. Ani kladené otázky děti dostatečně nemotivovaly k řečovému projevu, ale navozovaly u nich spíše jednoslovné odpovědi.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Sebeobslužné návyky dětí jsou úměrné jejich věku. Děti se zapojují do přípravy i úklidu stolování, hygienické návyky jsou učitelkami průběžně rozvíjeny. Pohybové dovednosti odpovídají kvalitě prováděných pohybových aktivit. Děti dokážou reagovat na pokyny učitelek a napodobit jednoduchý pohyb. Úroveň jazykových schopností odpovídá individuálním schopnostem dětí. Vedení školy věnuje adekvátní pozornost zvýšené individuální péči dětem s odkladem školní docházky i dětem s vadami řeči. Starší děti jsou vedeny ke vzájemné spolupráci a upevňování kladných kamarádkých vztahů. Dovedou respektovat dohodnutá pravidla chování.

Sledované spontánní i řízené činnosti prokázaly snahu učitelek připravit děti co nejlépe na vstup do základní školy. Vstřícná atmosféra ve všech třídách souvisí s osobním přístupem učitelek. Pro spontánní činnosti je vytvořena přiměřená nabídka i motivace, ale negativně působí zbytečné zkracování z organizačních důvodů. Při řízených činnostech se učitelkám vždy nedaří přizpůsobit dané téma věku a schopnostem dětí, s čímž souvisí i zájem a aktivita dětí.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se zřizovací listinou.

Velmi dobrou spolupráci má MŠ se sousední základní školou, kam většina dětí přechází. Při společných setkáních učitelek s elementaristkami ZŠ probíhají diskuse k připravenosti dětí pro vstup do ZŠ.

Kromě běžného programu nabízí mateřská škola nezvykle velké množství zájmových aktivit. Řadu z nich vedou lektoři různých institucí: seznamování s angličtinou, hra na flétnu, keramika, taneční kroužek a sborový zpěv. Další aktivity vedou kmenové učitelky: jóga, logopedická prevence, výtvarný a tělovýchovný kroužek. Přestože většina těchto kroužků a činností probíhá až v odpoledních hodinách, tvoří v programu školy velkou část a vyžadují náročnou organizaci a pevný rozvrh. Protože přihlašování na tyto aktivity vychází především ze zájmu rodičů, nikoliv samotných dětí, jsou některé děti přihlášeny na 4-5 kroužků během týdne, takže jejich program je potom vyplněn převážně řízenými aktivitami a na spontánní projev a hry mají času málo.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení, č.j. SKU 05/2196/2001, ze dne 19. 11. 2001
2. Školní vzdělávací program „Připravujeme se na život podle ročních období“ pro školní rok 2002/2003
3. Školní, organizační, provozní a vnitřní řád školy
4. Plán hospitační a kontrolní činnosti
5. Přehledy výchovné práce 4x
6. Evidenční listy dětí, docházky dětí pro školní rok 2002/2003
7. Zápisy z pedagogických a z provozních porad
8. Zápisy z hospitační činnosti
9. Pedagogické záznamy o dětech, plány individuálního rozvoje
10. Plán spolupráce s Klubem rodičů
11. Plán spolupráce se základní školou

ZÁVĚR

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti nejsou personální podmínky mateřské školy se třemi učitelkami s absencí požadovaného vzdělání zcela ideální.

Podmínky materiálního zabezpečení jsou vzhledem k velmi dobrým prostorovým podmínkám, vybavení nábytkem, hračkami a učebními pomůckami hodnoceny jako mimořádné.

Výchovně vzdělávací činnost učitelky realizují v duchu současných pedagogických trendů, připomínky se vztahovaly k organizaci, formám a metodám práce některých učitelek. Škola se snaží vyhovět zájmu rodičů a nabízí široké spektrum nadstandardních aktivit. Organizace kroužků však negativně ovlivňuje rovnováhu mezi spontánními a řízenými činnostmi na úkor spontánních.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.
Člen týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.

V Praze dne 28. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 1. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Bc. Jarmila Smolíková	Bc. Smolíková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České

školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	2003-02-13	010 0121/03-1404
Zřizovatel M.č. Praha 14	2003-02-13	010 0122/03-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány